

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tab. elarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmiej 1 zł.
Za zastrzeżenie mie-
sca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

1. 2.—

Redakcji, Ad-
res i Dru-
karni
1a
-ii

KRAKÓW
Biblioteka Jeszczońska
Sw. Anny 12
P.o.

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Malachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14,
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Miłowicka Nr. 5; GRODZIEC, ulica Legjonów, tel. 16.

Ostatni opór wojsk negusa przed upadkiem Addis-Abeby

ADDIS ABEBA, 1. 5. PAT. — Cesarz ogłosił dziś odezwę do ludności stolicy wzywając wszystkich zdolnych do noszenia broni, by wzięli ze sobą żywność na 5 dni i oddali się pod rozkaz rasy Getaszu, który ma stawić o-

statni opór Włochom w drodze do Addis Abeby.

ADDIS ABEBA, 1. 5. Cesarz Haile Selassie przez całą noc ubiegłą odbywał narady, a m. in. przyjął kilku

przedstawicieli ciała dyplomatycznego, którym raz jeszcze oświadczył, że pomimo przewagi sił włoskich nie uważa sprawy abisyńskiej za przegraną i wależyć będzie aż do ostatniej kropli krwi.

LONDYN, 1. 5. Korespondent Reutersa donosi z Addis Abeby, że o g. 10.10 radjostacja abisyńska ogłosiła komunikat, donoszący, że cesarz przybył do stolicy spowodowany otrzymaniem nowych propozycji pokojowych za pośrednictwem W. Brytanji.

Dziś zrana cesarz konferował z członkami korpusu dyplomatycznego i oświadczył, że ufając w słuszość swej sprawy będzie dalej prowadził walkę.

Korespondent Reutersa donosi także, iż cesarzowa wraz z rodziną uda się w najbliższym czasie do Jerozolimy, natomiast cesarz wraz z następcą tronu i rządem zostanie w Abisynji i udadzą się prawdopodobnie do jednej z miejscowości na zachodzie kraju.

W całej Polsce było spokojnie w dniu wczorajszym

W STOLICY.

WARSZAWA, 1. 5. PAT. W dniu 1 maja w stolicy odbyło się szereg wieców i pochodów, zorganizowanych przez poszczególne ugrupowania robotnicze. Z miejsc centrowych wyznaczonych na Placu Teatralnym, Placu Marszałka Piłsudskiego wyruszył pochód na miasto, który przeszedł z transparentami ulicami miasta według ustalonej trasz.

Przebieg manifestacji spokojny.

W KRAKOWIE.

Donoszą z Krakowa, iż pochody przechodziły ulicami spokojnie. Porządku pilnowała straż pochodowa.

Uderzało przedewszystkiem ściąganie z ulic policji, nawet z tych miejsc, które ze względów na bezpieczeństwo ruchu są stale obsadzone.

Poszczególne organizacje i związki robotnicze zgromadziły się w przeważniej liczbie koło domu górników przy Al. Krasińskiego, skąd następnie około godz. 10-ej ruszyły pochodem ze sztandarami i transparentami z tegoro-

cznemi hasłami 1-majowemi na pl. Jabłonowskich, kierując się ulicami Zwierzyniecką, Straszewskiego i Kapu cyńską.

Na czele pochodu kroczyła grupa sztandarowa PPS z przywódcami.

P. Jabłonowskich został szczerze wypełniony tłumami. Na przygotowaną trybunę, dookoła której skupiły się czerwone sztandary, wchodzili kolejno mówcy, wygłaszający okoliczno-

ściowe przemówienia.

Pierwszy przemówił b. pos. Niedziałkowski. Po nim przemawiali dalsi mówcy. Około godz. 12 rozwinął się wielki pochód, który skierował się w stronę Rynku.

Straż porządkowa funkcjonowała w pochodzie sprawnie.

Również spokojny przebieg miały wczorajsze obchody i w innych ośrodkach robotniczych.

Lepszy stan zatrudnienia niż w ubiegłym roku na robotach finansowanych przez Fundusz Pracy

Urzędowa PAT. donosi:

Fundusz Pracy w roku bieżącym przyspieszył rozdział i skierowanie kredytów na poszczególne tereny, dzięki czemu stan zatrudnienia w okresie wiosennym na robotach publicznych, prowadzonych przy pomocy finanso-

wej Funduszu Pracy jest stosunkowo wysoki.

Według danych na dzień 28 kwietnia na robotach prowadzonych przy pomocy finansowej funduszu pracy pracowało 46.300 robotników.

Na innych robotach publicznych

pracowało zgodnie z danymi na tenże dzień 19.600.

Dane te nie obejmują robotników pracujących poza miastami, szczególnie na robotach komunikacyjnych.

Liczba osób, zatrudnionych na robotach publicznych wzrosła znacznie w najbliższych dniach, dzięki uzyskaniu przez fundusz pracy z banku polskiego dodatkowych 5 milj. na zatrudnienie.

Obecny stan zatrudnienia na robotach publicznych przedstawia się szczególnie pomyślnie w porównaniu z rokiem ubiegłym, biorąc pod uwagę, że na robotach prowadzonych przy pomocy finansowej Funduszu Pracy pracowało w miesiącu kwietniu ub. roku 36.200 osób, w czym jednak około 21000 na robotach komunikacyjnych, a tylko 15.000 osób na robotach miejskich.

Min. Patek odwołany

WARSZAWA, 1. 5. Dotychczasowy ambasador RP. w Waszyngtonie p. Stanisław Patek został odwołany ze stanowiska spowodowany chorobą.

Ambasadorem RP. w Waszyngtonie został mianowany dotychczasowy ambasador RP. w Ankarze, p. Jerzy Kozłowski, któremu rząd Stanów Zjednoczonych udzielił agremnt.

Ambasadrem RP. w Ankarze został mianowany dotychczasowy poseł w Kopenhadze p. Michał Sokolnicki, któremu rząd turecki udzielił agremnt.

Szaleniec czy zwyrodnialec

KRAKÓW, 1. 5. Noc ubiegłej na granicy gmin Staniątka i Niepolomnice wybuchły kolejno dwa groźne pożary, powodujące znaczne straty. Nad ranem aresztowano sprawcę obydwu zbrodniarzy podpaleń, niejakiego Jana Fajara, karanego już więzieniem za różne kradzieże, który oświadczył w czasie przesłuchiwania, że w jednym wypadku podpalenia kierował się uczuciem zemsty za odmowę wsparcia, a w drugim — pragnął napawać się widokiem pożaru.

W sprawie tej prowadzone są dalsze dochodzenia.

Wystawa pamiątek powstańczych 10 tysięcy eksponatów

Dziś nastąpi otwarcie wystawy pamiątek powstańczych. Otwarcia dokonana wojewoda śląski dr. Grażyński o godz. 12.25.

Wystawa mieści się w salonach recepcyjnych i westybulu gmachu woj. śląskiego.

Wystawa dzielić się będzie na 14 działów: 1) obejmować będzie pamiątki z pracy przedpowstańczej (w roku 1918), 2) powstania I, II, III, a mianowicie oryginalne rozkazy organizacyjne i operacyjne z archiwów N. K. W. P., 3) zbiory zdjęć z powstań (kilkaset sztuk), 4) pamiątki z powstań i mundury, 5) broń powstańcza, 6) akta i literaturę plebiscytową (druki, afisze itp.), 7) eksponaty oddziałów destrukcyjnych Wawelberga, 8) sztuki powstańczej — stoiska kadetów lwowskich, 9) pamiątki obrońców Lwowa 10) Harcerstwa Polskiego, 11) Czerwonego Krzyża, 12) wystawy odznak i orderów polskich 80 gablotek, 13) salę poległych z księgą pamiątkową poległych i z najlepszym portretem Marszałka J. Piłsudskiego — pendzla prof. Krzyżanowskiego, 14) własną agencję pocztową, na której znaczki będą miały własny specjalny nadruk.

Ogółem obejmie wystawa około 10

tys. eksponatów. Zebrane są one z najróżniejszych źródeł, ujawnione częstokroć poraz pierwszy, to też wystawa ta będzie nie tyle syntezą, ile raczej próbą zinventaryzowania pamiątek z powstań śląskich.

Wystawa otwarta będzie od 2 maja do 1 czerwca br. codziennie od godziny 9-ej do 21-ej.

Zmniejszono karę oskarżonym o antyżydowskie zamachy bombowe

Sąd Apelacyjny w Katowicach ogłosił wczoraj wyrok w sprawie odwoławczej przeciwko 22 członkom rozwinętego na Śląsku Stronnictwa Narodowego, obwinionym o dokonanie zamachów bombowych na objekty żydowskie w Katowicach, Lipinach, Chropaczowie, Tarnowskich Górach i Piekarach Śląskich.

Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji, zmniejszając jednocześnie oskarżonym wymiar kary, a mianowicie wszyscy oskarżeni skazani zostali na karę od 8 miesięcy do 2 lat więzienia, a trzech oskarżonych

sąd uwolnił. W pierwszej instancji z wyjątkiem jednego oskarżonego, który skazany został na trzy lata więzienia, 17-tu oskarżonych skazanych zostało wówczas na karę od jednego roku do dwóch lat więzienia, a trzech oskarżonych uniewinniono.

Wielki świat przestępczy Ameryki

Spółeczeństwo St. Zjednoczonych dotknięte jest paralizem trwogi przed zorganizowanym światem gangsterskim

Od czasu do czasu nadechodzą z Ameryki Północnej uspokajające wieści że gangsterizm, plaga społeczna Stanów Zjednoczonych zaczyna przybierać łagodniejsze formy i tracić na sile. Europa przypisywała tę mniemaną po prawę zniesieniu prohibicji, która, jak utrzymywali jej przeciwnicy, potęgowała gangsterizm, dając sposobność ludzkości niejednokrotnie nieposzlakowanym i niekarany do szybkiego bogacenia się nielegalnym przemysłem i handlem alkoholem i tem samym do konfliktu z ustawą.

Jak przedstawia się naprawdę stan przestępczości w Ameryce, świadczy o tem rewelacyjna, wstrząsająca publikacja szefa amerykańskiej policji związkowej Edgara Hoovera.

Twierdzi on mianowicie, że w Stanach Zjednoczonych grasuje obecnie ponad 3 miliony gangsterów.

W ostatnim roku popełniono w Ameryce 1,445.581 ciężkich zbrodni, wśród tych ponad 12.000 morderstw.

Wynika z tego, że co 84-ty mieszkaniec Stanów Zjednoczonych padł ofiarą morderstwa.

Lecz i inne rodzaje zbrodniarzy dają się porządnie we znaki społeczeństwu. Ani jedno gospodarstwo domowe nie jest w stanie trwać i wegetować bez uszczuplenia gangsterom stałego trybutu. Doskonale zorganizowany świat przestępczy opodatkował artykuły spożywcze, wszystkie produkty fabryczne i służbę domową.

APATKA UDREZONEGO SPOŁECZEŃSTWA JEST ZASTRASZAJĄCA.

Obywatel Stanów Zjednoczonych znajduje się na rozstajnych drogach: czy ma obrać walkę ze światem podziemnym i narazić się na zniszczenie, czy też tolerować ten stan rzeczy, opłacając haracz przestępcom.

Najsmutniejszy jest fakt, że na 3 miliony gangsterów przypada 20 procent małoletnich, pozostających pod opieką szkoły i domu rodzicielskiego.

Młodociągni przestępcy mają na swoim koncie tysiące morderstw, dziesiątki tysięcy włamań i napaści rabunkowych, niezliczone kradzieże, zwłaszcza samochodów.

Trudno jednak orzec, kto jest sprawcą moralnej gengreny młodzieży. Po części należy przypisać winę rodzicom, nie szczędzącym ani kosztów, ani starań, żeby jak najprędzej uwolnić dzieci od odpowiedzialności, i tem samym przywrócić je dawnemu środowisku.

Rodzice posługują się pomocą t. zw. „fixerów“ pokątnych adwokatów, którzy nie cofają się przed przekupstwem i pogrozkami, aby tylko wykreślić od odpowiedzialności swoich młodych klientów.

Na pochwałę obrońców sprawiedliwości należy zaznaczyć, że większość policjantów amerykańskich, ponadto wszyscy ci, których zawód wymaga walki z przestępstwem, jak prokuratorzy, sędziowie, szeryfowie, defekty-

Aresztowania

wśród bombowców O.N.R.

WARSZAWA, 1. 5. W związku z zamachami bombowymi powtarzającymi się ostatnio w Otwocku i okolicach, władze bezpieczeństwa przeprowadziły wczoraj kilkadziesiąt rewizyj w mieszkaniach byłych działaczy nielegalnego O. N. R.

Wyniki rewizyj dały obfity materiał dowodowy w ręce władz policyjnych, które aresztowały 12 osób, biorących czynny udział w organizacji zamachów bombowych.

Wśród aresztowanych znajduje się również inż. Stanisław Pascha, zam. w Wygodzku pod Wawrem, w mieszkaniu którego znaleziono bombę zegarowa najnowszej konstrukcji.

Wszystkich aresztowanych osadzono w areszcie urzędu śledczego w Warszawie.

wi i strażnicy więzienni nie cofają się przed niebezpieczeństwami walki ze światem podziemnym, narażając niejednokrotnie życie.

Największą zasługę w tym kierunku ma organizacja amerykańskiej policji związkowej t. zw.

„G-MEN“,

którym udało się unieszkodliwić najniebezpieczniejszych band gangsterskich, i to nie tylko samych kidnapperów, morderców i szantażystów, ale także ich pomocników, ukrywających się w szeregach adwokatów, bankowców i t. d.

Spotęgowanie przestępczości w Ameryce, przypisać należy przede wszystkim paralizującą trwogę, jaką odczuwa człowiek z ulicy przed zorganizowanym światem gangsterskim.

Wykreśla się jak może przed rolą świadka w sądzie, chociażby miał złożyć najważniejsze zeznania, broń się wszystkimi sposobami przed rolą sędziego przysięgłego. Wie, że na wypadek niekorzystnych dla oskarżonego zeznań będzie musiał wystrzeżać się zemsty bandytów.

Woli zatem złożyć fałszywą przysięgę i w ten sposób dowieść niewinności oskarżonego wbrew własnemu sumieniu, aniżeli narazić się na terror tych ludzi, nie cofających się przed niezem.

Wie, że w licznych lokalnych parlamentach zasiadają doradcy prawni gangsterów, którzy za sową opłatą interpretują ustawę w ten sposób, aby tylko ich „dojne krowy“ wyszły cało z opresji.

Wśród trzech milionów zawodowych przestępców w Ameryce znajduje się

12.610 MĘŻCZYZN I KOBIET, NALEŻĄCYCH DO SZEREGÓW „WROGÓW PAŃSTWA“.

Szef urzędu skarbowego zarządza sekwestr w stosunku do siebie

Z czego śmieją się w Rumunji

Tragicomiczna historia, z której śmieje się do rozpuku całe miasto, wydarzyła się w Klauzenburgu (Cluj) w Rumunji.

W trakcie energicznego egzekwowania podatków jeden z sekwestratorów przedłożył szefowi biura akta, z

których wynikało, iż płatnik zalegał z podatkami od 1920 roku.

Szef polecił zabrać i zwieźć rzeczy opornego płatnika, o ile nie uiszczy on od razu zaległości.

Sekwestrator, przybywszy na miejsce, zastał panią domu, która oburzyła się na widok sekwestrowania rzeczy i tłumaczyła urzędnikowi, iż właśnie mąż jej jest szefem biura, nie może więc przecież sam wydawać polecenia zasekwestrowania i zwózki własnych mebli. Sekwestrator, nie wierząc jednak tłumaczeniom gospodyni, robił dalej swoje.

Wówczas pani pobiegła do biura i tu zakorczkowała mężowi miłą wieść, że jego urzędnicy zabierają mu z mieszkania jego własne meble. Teraz zerwał się mąż, pobiegł do domu i zastał przed bramą wóz z rzeczami.

Na widok szefa struchlał sekwestrator.

Skończyło się na tem, iż meble powędrowały spowrotem na górę do mieszkania szefa biura podatkowego.

Wystawa rzemiosła w Łodzi

od 17 maja do 7 czerwca rb.

Z inicjatywy Izby Rzemieśniczej w Łodzi tamtejsze rzemiosło organizuje Wystawę — Targi.

Wystawa otwarta będzie w niedzielę dnia 17 maja i trwać będzie trzy tygodnie do niedzieli dnia 7 czerwca br. Właściciel Terenem Wystawy jest Park Miejski im. Staszica w Łodzi, na którym to terenie odbyła się w roku 1912 Rzemieśniczo-Przemysłowa Wystawa.

Celem Wystawy jest pobudzenie rzemieślnika do aktywności i organizowania się, wykazanie społeczeństwu wartości wytworzonych rzemiosła polskiego, zapoznanie ogółu rzemieślników z postępem nowoczesnej techniki, ze źródłami zakupów wszelkich surowców, z wytwórczością obliczoną na masowy zbył i poszukującą propagandy handlowej wśród nierzyszczszych mas rzemieślniarskiej oraz społeczeństwa.

Dla wszystkich przyjeżdżających na Wystawę do Łodzi osób Ministerstwo Komunikacji przyznało 50 pr. indywidualnej zniżki kolejowej w drodze powrotnej z Łodzi na podstawie kart uczestnictwa. Karty uczestnictwa będą wydawane bezpłatnie we wszystkich oddziałach Polskiego Biura Podróży „Orbis“, we wszystkich oddziałach Wagons Litt-Cook, w kioskach „Ruch“, na stacjach kolejowych oraz w 17 Izbach Rzemieśniczych na terenie kraju.

Wydawnictwo „Expresu Zagłębia“

urządza w sobotę 9-go maja o godz. 8-ej wiecz. w sali gimnazjum im. Staszica w Sosnowcu

DCBROCZNY

KONCERT

Łaskawy i bezinteresowny udział biorą:

Józef Cetner (skrzypce), prof. Śląskiego

Konserwatorium Muzycznego w Katowicach i

Jerzy Hermanson (śpiew).

Akompanjuje p. **ADA GŁOWACKA**.

Całkowity dochód przeznaczają się na najsłabniejszych Zagłębia.

Bilety w cenie od zł. 1.49 do zł. 3.99 do nabycia w Administracji „Expresu Zagłębia“, Sosnowiec, Teatralna 1-a, telefon 4 97. Uczniowskie — po 50 groszy.

Imponujący rozwój Gdyni

Miasto liczy już 86 tysięcy mieszkańców

Gdynia otrzymuje obecnie ogólny plan zabudowania, który stanie się podstawą racjonalnej gospodarki miejskiej w każdej dziedzinie, a przede wszystkim — inwestycyjnej.

Spośród wszystkich miast polskich Gdynia wykazuje największy wzrost ludności.

Obecnie liczy ono 86 tysięcy mieszkańców.

Wzrost ludności wyraża się od czasu ostatniego spisu o 856 proc.

Jasną jest rzeczą, że niełatwo jest podążyć inwestycjom za takim tem-

pem wzrostu ludności. I tak np. Gdynia nie ma dostatecznej ilości szkół. Program inwestycyjny przewiduje budowę 5-u szkół, które mają być wzniesione do września.

Znamiennem bardzo dla ambicji inwestycyjnych Gdyni jest rozpisanie w ciągu jednego dnia przetargu na budowę 56 ciu ulicy!

Mimo kryzysowych czasów, Gdynia rozwija się w szybkim tempie i imponuje wręcz rozmachem swych inwestycji.

Demonstracyjny pogrzeb hitlerowca w Mysłowicach

KATOWICE, 1.5. We środę odbył się w Mysłowicach pogrzeb Niemca Wilhelma Scholza. Członkowie partji Młodoniemców zorganizowali z okazji tego pogrzebu manifestację polityczną. Kondukt kroczył ulicami miasta z wieńcami, ozdobionymi swastyką. Z okien mieszkań Niemców zwieszały się chorągwie ze swastyką.

Na emientarzu policja usiłowała usunąć z wieńców swastyki. Na tem tle doszło do awantury. Kilku młodocianych uczestników pogrzebu rzuciło się na policjantów(!). Zajęcie zlikwidowano, swastyki usunięto, a awanturników aresztowano.

Tam się nic nie zmieniło

Światowy zbiór kawy w 1935-36 r. wyniesie 29 milionów worków, z czego 17,3 milionów worków przypada na samą Brazylię. Po pokryciu zapotrzebowania, które w roku 1934-35 wyniosło 22,7 milj. worków i zniszczeniu 6 milionów worków — zapasy zmniejszyły się o 3 miliony worków. Okres 1935-36 również ma dać nadwyżkę zbiorów, wobec czego Brazylija zamierza znowa zniszczyć 4 miliony worków kawy.

Ceny: od zł 0,40 do 2,60

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

35

Trzecie powstanie śląskie

Plebiscyt 20 marca 1921 r., jaki odbył się na 10.950 km. kwadr., dał 489.359 głosów za Polską, a 707.605 za Niemcami. W tej cyfrze głosów niemieckich mieści się 195.000 głosów emigrantów niemieckich, sprowadzonych z całych Niemiec tego dnia na teren plebiscytowy dla oddania głosów.

Niemcy, jak wiadomo, długo głosiły zasadę niepodzielności Górnego Śląska.

Z TEATRU.

Życie jest skomplikowane

Komedja Kiedrzyńskiego.

Nietylko o szewcu, ale i o płodnym komejdopisarzu można powiedzieć, że płodzi często „na jedno kopyto“.

Tym kopytem w wystawionej przez teatr sosnowiecki komedji Kiedrzyńskiego p. t. Życie jest skomplikowane jest tło obyczajowe Warszawki. Chodzi tylko o to jak to tło jest odmalowane i jak wyraz tendencyjny mają przewijające się w sztuce postaci.

A to już jest robota.

Dla tego, pomijając standaryzowane „kopyto“ Kiedrzyńskiego, trzeba baczną uwagę zwrócić na samo wykonanie dzieła. Na jego interpretację.

Głos na ożywiła reżyser.

Właśnie w tej komedji reżyserja musi fabrykatowi, produkowanemu pod dobrą marką, nadać jego istotne cechy. Musi dobrze oprzeć się na „materiale“ aktorskim i wypolerować je go walory do stanu błyskotliwości.

I pod tym kątem widzenia można mówić o ocenie ostatnio wystawionej sztuki.

Pan Fertner w roli adwokata Ornitowicza był dobry w połowie. Bo reżyser nie wziął tego pod uwagę, że Ornitowicz, to mazgaj z racji beznadziejnego afektu do Anny, ale w gruncie rzeczy sztuka chytra i życiowo mocna. Tymczasem p. Fertner „cudzikował“ całą rolę bez uwypuklenia drugiej cechy bohatera sztuki.

Pan Rołoszowski w roli Rogoyewskiego podobnie był tylko mazgajowa ty, aczkolwiek uwypuklone powinny być jego cechy ujmujące. Wierzyć Annie na słowo, to mało.

Ale z racji tej wymienionych wyżej dwóch sympatycznych aktorów, winić nie można. Od doświadczenia roli jest a przynajmniej winien być, reżyser.

Pani Rapacka i pan Gołzewski w roli szewców Wyrwasińskich stworzyli bardzo udanie zarysowane postaci.

Prym w wyrazie dzierzyła p. Karasińska w roli Anny. Z taką ujmującą szewców można śmiało przeciwstawić się komplikacjom życiowym. Pan Łuczowski jako Czupurek był przekonujący i starannie wpracował swą rolę. Potrzeba tylko wycienić wach machjawiłystyczne cechy charakteru Czupurka. Bo tylko takie typy robią dzisiaj karierę.

Pani Gczymalancie spieszą również złożyć gratulację z racji udanie odтворzonej roli awanturniczkiej Vessery. Sztuka po korekcie reżyserskiej, winna się cieszyć zasłużonym powodzeniem.

Kozubski Jan.

Śląska. Twierdono, że ruina ekonomiczna czeka cały Śląsk, jeśli jedna jego część zostanie „utracona“. Tezy te — przyznać należy — zyskały dość żywe echo w niektórych odłamach angielskiej opinji. Sprawa Śląska stała się przedmiotem żywych negocjacji pomiędzy rządami aljanckimi.

Lloyd George wysunął wówczas przeciwstawność interesów politycznych i finansowych Francji i usiłował zamknąć sprawę Górnego Śląska w alternatywie: Górny Śląsk albo reparaacje. Rząd francuski jednak odrzucił propozycję rozważania sprawy G. Śląska w takiej płaszczyźnie i wysunął zagadnienie: Górny Śląsk i reparaacje.

Prasa liberalna angielska i niektóre organy germanofilskie rozpoczęły ostrą kampanję w obronie tezy niemieckiej o niepodzielności G. Śląska. P. Garvin nie krępował się napisać w londyńskim „Observer“, że „danie Polsce okręgów przemysłowych byłoby niedopuszczalnym błędem“. Taką zresztą była opinja Lloyd Georgea, jak się to niebawem okazało.

W takich warunkach wybuchło na Górnym Śląsku w nocy z 2 na 3 maja 1921 trzecie i ostatnie powstanie. Należy dodać, że stworzenie „faktu dokonanego“ dla G. Śląska postanowili Niemcy na 3 maja. Miała go stworzyć armja gen. Hoeflera, zmasowana w okolicach Wrocławia.

Na szczęście w porę wiadomość o tem przedostała się do kierownictwa Powstańców Śląskich, którzy postanowili uderzenie niemieckie uprzeczyć. Mimo oporu Korfantego, „wodza powstania“, który żadną miarą nie chciał dopuścić do starć z bronią w ręku, licząc na „pozyskanie“ strony niemieckiej drogą pertraktacji, układów, lub wreszcie kupowania opinji — idea czynu zbr. nego, głęboko tkwiąca w ludzie śląskim, a ożywiona pracą P. O. W., wydała szybkie i decydujące owoce.

Polskie szkoły prywatne w Niemczech nie będą likwidowane

BERLIN, 15. W sprawie pogłosek o projektowaniu zamknięcia z nowym rokiem szkolnym powszechnych szkół prywatnych w Niemczech z wyjątkiem żydowskich (Privatvolksschule) przed stawicielowi P. A. T. udzielono ze strony miarodajnej następujących wyjaśnień:

W związku z rozpowszechnianiem ostatnio pogłosek, że z rozpoczęciem nowego roku szkolnego wszystkie prywatne szkoły powszechne w Niemczech z wyjątkiem żydowskich mają być zamknięte, należy zaznaczyć, że wiadomości te są całkowicie niezgodne z rzeczywistością. Żadna prywatna szkoła powszechna nie zostanie zlikwidowana.

Powstanie tego rodzaju pogłosek

W ciągu kilku dni, powstańcy zajęli cały obszar G. Śląska o większości polskiej. Krwawe walki umożliwiły przekonanie nietylko w ludzie polskim, ale i w czynnikach międzynarodowych, że sprawy G. Śląska drogą przetargów załatwić się nie da, że ludność G. Śląska nie pozwoli dokonać na sobie operacji, wygodnej dla dyplomatów, ale godzącej w żywe prawa i poczucie narodowe ludności polskiej na G. Śląsku. Wstrząsnąć się musiało sumienie narodów i dyplomatów na wieść, że ludność, która przez tysiące lat pozostawała pod obcymi wpływami, pod systematycznie i brutalnie wynaradawiającymi rządami — nie straciła więzi narodowej i w chwili odpowiedniej krwią własną tę prawdę stwierdziła. Nie było zresztą tajemnicą, że bez dalszej krwawej walki lud śląski nie pozwoli na gwałt nad sobą.

Nie pomogły też gwałtowne antypolskie wystąpienia Lloyd George po wybuchu powstania. Sprawa powstania Górnego Śląska stała na porządku dziennym. Rada Ambasadorów nie mogła jej usunąć — zasady tej broniły rzesze Górnoszlazaków z bronią u nogi. Niestety — znaczna część terytorjum, zamieszkała wyłącznie przez ludność polską na Śląsku Opolskim pozostała za kordonem. Polska zaangażowana w bojach na wszystkich swoich frontach nie mogła zapewnić dostatecznej siły naszej dyplomacji dla uzyskania i tej części G. Śląska.

Ziemia śląska wraz z całym krajem przeżywać będzie tegoroczne święto powstańcze pod ciśnieniem światowego kryzysu gospodarczego tem dotkliwszego, że pogłębionego wyczerpaniem. Do rzesz śląskich odnieść zatem należy i obecnie słowa Marszałka Piłsudskiego, wypowiedziane w Katowicach w 1922 r.: „Chęć jednak w tem miejscu wykażać, że o bok materialnych wysiłków niezłędna

jest przy przewyciężaniu przeszkód i przy przechodzeniu przez krytyczne chwile siła moralna i wiara w siebie. Bez tego niewiele zrobić można... „Powtarzając: trzeba mieć silną wolę i pewność siebie, a przyszłość jaśniejszą będzie, niż smutne niaraz „dzisiaj“

Należy uznać, że G. Śląsk z uporem i pełną świadomością walczy o odrodzenie gospodarcze. W walce tej wykazuje wielką dyscyplinę, zwartość i usiłowanie tych cnót, których wyrazem były szeregi powstańcze.

Niech nam wolno będzie zakończyć wspomnienie bohaterstwa śląskiego słowami Wielkiego Wodza:

„Pozwólcie mi być w tym wypadku wspólnym, życia Polski ze Śląskiem możliwie wielkim optymistą, gdyż wiem, że jak długa i szeroka jest Polska, niema toastu, któryby spełnić można z większym uczuciem miłości, jak toast, który wnoszę, wołając w imieniu Polski: Niech żyje Śląsk!“

L.

Tętno chwili

CO SOBIE TRZEBA UPRIŻYTOŚCI.

Zamianowanie premjera pruskiego Göring dyktatorem dewizowym i surowym uważane jest niemal przez wszystkie pisma niemieckie jako wynik wewnętrznej niemieckiej polityki partyjnej. Niektórzy przypuszczają, że Schacht, który w ostatnim czasie gwałtownie był atakowany ze strony partji narodowo-socjalistycznej, znalazł w Göringu specjalną oporę, in ni natomiast są zdania, że przez zarządzenie to moc Schachta została znacznie ograniczona.

Nie ulega wątpliwości, że właściwym jest to drugie przypuszczenie. Zapomniano jednak tylko, że na miejsce to wysunięty został właśnie general — pułkownik i w dodatku jeszcze Göring, Minister Göring jest najkonskwentniejszym zwolennikiem zupełnego uzbrojenia Niemiec. Je żeli Niemcy chciały oszczędzać dewizami, to tem właśnie, że Göring zamianowany dyktatorem dewizowym, czyni wręcz coś odwrotnego. Göring przecież powiedział przy pewnej okazji, że masło powoduje tu sze a działa dają siłę.

Powołanie Göringa na to stanowisko nie jest zatem niezgodnym z tym, tylko wstępem zarządzeniem na wypadek wojny lub przynajmniej mobilizacji. W Niemczech obecnie na wszystko zapatrują się z punktu widzenia wojny i to wojny totalnej. Ponieważ podczas wojny nie będzie gospodarki prywatnej, czynione są już obecnie przygotowania na tę ewentualność. Doświadczenia z ostatniej wojny sowane są w całej swej rozciągłości już podczas pokoju, aby w razie wojny być należycie przygotowanym. Dokąd resort ten będzie w rękach Göringa, prawdopodobnie, jak wykonuje on swą moc na nowem bnie trudno będzie dowiedzieć się coś o stanowisku. W związku z tem trzeba uprzytomnić sobie, że Göring jeszcze w kilka tygodni przed nagłym odwołaniem armji niemieckiej kategorycznie zaprzeczał, że Niemcy posiadają wagóle lotnictwo wojskowe. Kiedy świat o tem się do wiedział, wysmiał on jego łatwowierność. Charakterystycznym także jest, że ważna wiadomość o jego mianowaniu musiała być zamieszczona w prasie niemieckiej bez jakichkolwiek komentarzy. Nigdzie nie pojawiło się ani jedno zdanie, któreby w jakimkolwiek świetle omawiało znaczenie tego postanowienia.

Zarządzenie to nie oznacza i najmniejszej że w Niemczech ustalono już datę wojny. Pewnym jednak jest, że w Niemczech z całą pewnością liczą się z tem, że prędzej czy później jednak trzeba będzie przejść do gospodarki wojennej. (Ceps).

Mord na weselu

W Pilicy koło Zawiercia miało się odbyć weselę jednej z miejscowych mieszkanek. Na uroczystość tę zaproszono m. in. dwu szwagrow panny młodej, Edwarda Cichonia i Grudnia.

W drodze do Pilicy obaj szwagrowie pokłócili się tak, że omal jeden drugiego nie pobił.

Gdy dojechali do Pilicy, młoda para wyszła na powitanie przybyłych gości.

W pewnej chwili Grudzień wyciągnął z kieszeni brzytwę i poderżnął Cichonowi gardło tak, że głowa zawisła tylko na skórze.

Morderca po dokonaniu zabójstwa rzucił się jeszcze na pannę młodą.

Przeszkadzili temu obecni goście weselni.

Po zbrodni Grudzień zbiegł do Dąbrowy, skąd jednak ulotnił się. Siub panny młodej wskutek tego wypadku nie odbył się.

Za zbiegłym mordercą, rozesłane zostały na wszystkie strony listy gończe.

—000—

O WYBÓR BURMISTRZA W CHECINACH. W Checinach odbyły się wybory burmistrza.

Wybrano jednogłośnie p. Edmunda Pudechowicza, który pełni dotychczas funkcję aymczasowego przełożonego miasta.

(z) WYNIKI KWESTY W ŻARKACH. Związek strzelecki w Żarkach z urzędowej kwesty ulicznej w dniu 5 kwietnia br. uzyskał kwotę zł. 55 gr. 52, która przeznaczona na potrzeby wewnętrzne organizacji.

Strzeleckie zawody powiatowe samarytanek-strażaczek w Wojkowicach Komornych

Onegdaj na plac ćwiczeń stowarzyszenia ochotniczej straży pożarnej w Wojkowicach Komornych zjechało się 20 samarytanek — strażaczek ze stow. OSP. w Bobrownikach, Czelandzi, Dobieszowicach, Sosnowcu (C. G. Schon), Wojkowicach Komornych i Zychelicach, wycelowanych podczas zawodów w macierzystych strażach do zawodów powiatowych o palmę pierwszeństwa w jednostkowych i zespołowych mistrzostwach samarytanek — strażaczek na rok 1936.

Strzelanie powiatowe odbyło się w obecności delegata związku strzeleckiego, sędziego strzelecko — leczniczego i przed stawiciela bieżącego oddziału powiatowego związku straży pożarnych oraz poszczególnych członków stowarzyszeń straży pożarnych.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Zawody jednostkowe: I miejsce i mistrzostwo powiatowe wśród samarytanek-strażaczek na rok 1936 zdobyła Zofja Szepeńska z Zakładów C. G. Schon w Sosnowcu, osiągając 86 punktów na 100 możliwych, II i III miejsce i wicemistrzostwo powiatowe zdobyły: Wanda Ledwochówna z Zychelic i Władysława Kiuszczykówna z Dobieszowic, osiągając po 82 pkt. Dalsze miejsca przypadły: Krystynie Kłebównie z C. G. Schon — 79 pkt., Stanisławie Gromskiej z Czelandzi — 78 pkt., Zofji Gromskiej z Czelandzi 72 pkt., Czesławie

Cygankowej z C. G. Schon 72, Irenie Trefonównie z Wojkowic Komornych — 71 pkt., Helenie Wieczorkównie z Bobrownik 70 pkt., Genowefie Wolnej z Dobieszowic 69 pkt., Helenie Wojtaszkównie, z Wojkowic Komornych, Elżbiecie Magiężance z Dobieszowic 68 pkt., Stanisławie Derdowej z C. G. Schon 65 pkt., Janinie Świerczównie z Wojkowic Komornych 64 pkt., Władysławie Przybyłównie z Bobrownik 62 pkt., Janinie Przybyłównie z Dobieszowic 51 pkt., Pelagji Pawełczykównie 49 pkt., Marji Zajacowej z Bobrownik 48 pkt., Stefanji Nikodemównie z Zychelic 46 pkt. i Adolfie Ciurównie z Czelandzi.

Pod powyższym tytułem umieściliśmy przed kilku dniami artykuł, omawiający wielkie korzyści i znaczenie akcji oszczędnościowej, prowadzonej przez Federację Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Dla uniknięcia nieporozumień i niepo-

trzebnego fatygowania p. k.t. Styki jes-

Stańmy się rentjerami

Pod powyższym tytułem umieściliśmy przed kilku dniami artykuł, omawiający wielkie korzyści i znaczenie akcji oszczędnościowej, prowadzonej przez Federację Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Również wyjaśniamy, że do akcji przy-
stępować mogą nie tylko zbiorowo pracownicy firm i instytucji, ale także osoby pojedyncze indywidualnie.

— Natychmiast... powiadomić należy pryncypała, iż wychodzę.
I zniknęła w głębi sklepu. Po paru minutach wyszedłszy, wsiadła do fiakra obok Lucjana.
Powóz potoczył się szybko.

XXVIII.

Podczas drogi Joanna badać chciała swego towarzysza.

— Nie tu, matko Elizo — rzekł do niej. — To, o czym chcę z tobą pomówić, jest rzeczą nader ważną. Zaczekaj, aż przyjeździemy.

Roznosicielka zamilkła ze wzrastającym niepokojem, pogrążając się w rozmyślanie. Sądząc z ostatniej bytności panny Harmant u Lucji, mniemała, iż Labroue wypytywał ją o szczegóły spotkania się obu rywali Lucjan milczał jednakże, o czym więc mógłby mieć z nią do ponówienia? Czekala, zdjęta nieopisaną, instynktowną trwożą.

Powóz zatrzymał się nareszcie. Lucjan dopomógł wysiąść Joannie i wkrótce oboje znaleźli się sami w skromnym mieszkaniu syna Juliana Labroue. Młodzieniec, padłszy na krzesło, gwałtownem wybuchnął łkanem.

— Panie Lucjanie! — welała, przerażona objawem tej ciężkiej boleści — twoje lzy mówią mi więcej nad wszelką rozmowę. Idzie tu o Lucję, nieprawdaz? O niej mówić mi będziesz...

— Tak — odrzekł Labroue, pochylając głowę.

— W Warszawie donoszą, iż do komisji rządu m. Warszawy wpłynęło przed kilku dniami podanie niejakiego Jana Obodyńskiego, zam. przy ul. Radzymińskiej, tytułującego się przywódcą „Zjednoczonej Polskiej Narodowej Partii Socjalistyczno-Radykalnej“ (!)

Przywódcę ów prosi w swoim podaniu władze administracyjne o zezwolenie mu na udział w pochodzie robotniczym w dniu 1 maja. W podaniu swoim Obodyński tak motywuje zamiar wzięcia udziału w pochodach:

„Nie chcąc przyczynić się do spotęgowania niepokoju pierwszomajowych mimo, że jestem przywódcą i pełnym wodzem „Zjednoczonej Polskiej Narodowej Partii Socjalistyczno-Radykalnej“,

zamierzam uczcić święto uczucia świata pracy i bez udziału żadnego z członków mojej partji, sam przejdę ulicami miasta ze sztandarem narodowym.

Pochód ze sztandarem rozpocznie od Targówka na szosie radzymińskiej, skąd dojdzie do pl. Teatralnego“.

Z KIELC

Jeszcze 700 tys. złotych kredytów

Wojewódzkie biuro Funduszu Pracy otrzymało poraz drugi dodatkowe kredyty na roboty publiczne dla woj. kielecki go w sumie 700.000 zł., która rozpr. została natychmiast między samorządy miast o większym nasileniu bezrobocia.

Tegoroczne więc kredyty Funduszu Pracy zwiększyły się jak dotąd z sumy 3.730 tys. zł. do 4.760 tys. zł. przez co liczba zatrudnionych na robotach wzrosła do 20.000 robotników.

Samotny wódz

„Zjednoczonej Polskiej Narodowej Partii Socjalistyczno-Radykalnej“

Władze administracyjne na podanie „Wodza Obodyńskiego“ nie dały żadnej odpowiedzi.

Już w poniedziałek w Sosnowcu

Niezwykły wypadek

WARSZAWA, 1. 5. W Warszawie wydarzył się niezwykle wypadek. Oto ulicą Dolną biegł 12-letni chłopiec, na którego na skrzyżowaniu ulicy wbiegł w pędzie inny chłopiec, wracający właśnie ze szkoły.

Skutki zderzenia dwóch chłopców były tragiczne.

Chłopcy, uderzywszy o siebie głowami, upadli na ziemię nieprzytomni. Jeden z chłopców przewieziony przez pogotowie do szpitala, po upływie dwóch godzin zmarł.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?

— Ach! od dzisiejszego rana, od tej wizyty panny Harmant, przewidywałam nieszczęście!..

Lucjan spojrział na Joannę ospialy.

— Wizyta panny Harmant? — powtórzył.

— Nie wiesz pan zatem, że ona była u Lucji dziś rano?..

— Nie wiem.

— I nie wiesz również, że panna Harmant cię kocha?

— To wiem na nieszczęście... i wiem oddawna. W jakim celu jednak przyjeżdżała na ulicę Bourbon?

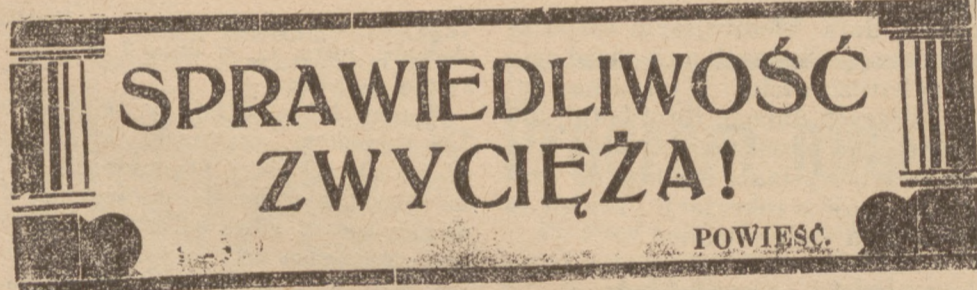
— Zazdrością jest do szaleństwa! Ofiarowała Lucji trzyście tysięcy franków i więcej nawet... jeżeli ta opuści ciebie... zapomnieć o tobie zechce i jeśli wydali się z Paryża i Francji na zawsze!

— Ona to uczyniła? — zawołał Lucjan zdumiony. — Ona śmiała proponować Lucji coś tak haniebnego?

— Tak... prosiła ją... błagała... padła na kolana przed tą, którą kochasz, wzywając jej litości... Lucję to obrzyło... wręz odmówiła. Mogłaż uczynić inaczej? Nie jestżeś dla niej jedy-
nem szczęściem jej życia? Sama myśl, iż mógłbyś kiedykolwiek usunąć się od niej, zabiłaby ją!.. biedna to dziewczę umarłoby z rozpaczy...

Lucjan, słuchając słów roznosicielki, zapytywał sam siebie, czy będzie miał odwagę wyjawiać jej tę strasz-
tajemnicę.

d. c. n.

232.

Matka Eliza jest w domu u ciebie? — Nieraa jej, panie... dziś rano wcale nie przybyła; zdaje się, iż ma jakieś ważne zajęcie w piekarni.

— Zatem odchodzę.
— Może byś pan zaczekał u mnie, w stancyjce?

— Nie mogę... ponieważ bardzo się spieszę.

— Cóż więc mam pannie Lucji powiedzieć?

— Tyle tylko, że byłem... nie więcej.

— To mówią, odszedł.

— Jak on dziwnie wygląda!... mówiła odzwierna, patrząc za Lucjanem. Przedtem był tak uprzejmym, wesołym... Ha! tak to zwykle bywa... slyszalem, że jest na drodze robienia ma-
jątku, bogactwo omamnia i zmienia człowieka.

Lucjan wsiadł do powozu, polecając woźnicy jechać do piekarni na ulicę Delfinatu. Spotkał tam w progu Joannę. Ukończywszy zwykłą swą pracę, właśnie wychodziła miała. Spozrzęglszy przybyłego, roznosicielka chleb-
jok gdyby zdjęta przeczuć nieszcze-
ścia, zadrżała.
— Pan tu, panie Lucjanie? — szepnęła zmieszana. — Masz mi pan coś pilnego powiedzieć zapewne...
Tak, matko Elizo, przybywam z ulicy Bourbon.
— Widziałeś się pon z Lucją?
— Nie zastałem jej w domu; zatem, co miałem jej powiedzieć, powiem tobie, matko.
— Mnie? — powtórzyła zdumiona.
— Tak... Czy ukończyła swoją robotę? Będziesz mi mogła poświęcić z godzinę czasu?
— Najchętniej — odpowiedziała ze wzrastającą obawą. Jestem wolna, mo-
że pan zechcesz pójść do mego mieszka-
nia?
Lucjan skinął głową przecząco.
— Nie — odrzekł — do mnie raczej pojedziemy.
— Lecz co panu jest... na Boga? — pytała, przejęta trwożą, J. anna. — Jesteś tak zmieszany... — cierpienie widoczne na twoim obliczu.
— Co mi jest, wkrótce się dowiesz.
— Wsiadź zemną do powozu.

